Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

[redacted]

Aan Minister VWS

ontvangen 19/5
Deadline: 15-05-2026
20/5/26

[redacted]

Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie

Ontworpen door:

[redacted]

Datum Document
08-05-2026

Kenmerk
4375561-1097271-VGP

Bijlage(n)
-

nota

(ter beslissing) het bericht 'NVWA: Maatregelen nodig tegen speelgoed met hoge concentraties asbest, controleer alles waar zand in zit'

1. Aanleiding

Op 10 april jl. hebben de leden Beckerman, Jimmy Dijk en Dobbe (allen SP) vragen gesteld naar aanleiding van een artikel in het AD over asbest in speelzand. Eerder (13 februari en 13 maart) hebben dezelfde leden vragen gesteld naar aanleiding van eigen onderzoek door het AD naar asbest in speelzand.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met bijgevoegde antwoorden.

De vragen zijn gesteld aan de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat.
Gezien de aard van de vragen is in samenspraak met IenW en SZW besloten dat zij geen bijdrage leveren aan de beantwoording van de Kamervragen. Daarom is beantwoording 'mede namens' nu niet opportuun, in tegenstelling tot de vorige twee sets Kamervragen over dit onderwerp.

3. Kernpunten

In november 2025 is in Australië en Nieuw-Zeeland een incident geweest met speelzand waar asbest in zat. De grondstof voor dit zand bleek afkomstig uit China. Naar aanleiding van deze casus heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) de NVWA getipt en zijn ze samen een onderzoek begonnen.

Op 4 en 12 februari en 10 maart is een onderzoek van het AD in het nieuws gekomen. Volgens het AD voldoet veel speelzand op de Nederlandse markt niet.

De NVWA heeft onderzoek gedaan naar verschillende speelzand-producten op de aanwezigheid van asbest. Hieruit blijkt dat van de 106 producten er in 66 geen asbest is aangetroffen, in 34 een kleine hoeveelheid (ruim onder de limiet) en in 6 meer dan de toegestane limiet van 0,1%. Deze 6 producten zijn van de markt gehaald.

Daarnaast heeft de NVWA in samenwerking met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) een gezondheidskundige risicobeoordeling uitgevoerd. Het RIVM heeft aangetoond dat het gezondheidsrisico van spelen met verschillende soorten speelzand verwaarloosbaar is.

Naar aanleiding van de conclusies heeft het AD op 8 april een artikel gepubliceerd, wat de aanleiding vormt voor deze derde set Kamervragen over asbest in Speelzand.
In het krantenartikel wordt ingegaan op de regelgeving m.b.t. asbest in speelzand (er moet een norm komen voor asbest in speelzand), de rest-onzekerheid voor de consument (de NVWA kan geen absolute veiligheidsgaranties geven) en het gezondheidsrisico (omdat asbest kankerverwekkend is, wordt gesteld dat er eigenlijk geen absoluut veilige grens bestaat. Tegelijkertijd toont het RIVM-onderzoek aan dat het risico van producten die aan de norm voldoen verwaarloosbaar is.)

Alle resultaten van het NVWA-onderzoek zijn openbaar gemaakt.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek
Op 10 februari jl. is een mondelinge vraag over asbest in speelzand gesteld. Een deel van de Kamer wil dat het kabinet meer doet om te voorkomen dat kinderen met speelzand spelen dat verontreinigd is met asbest. Tijdens het debat is een stand-van-zakenbrief toegezegd. Op 20 februari is de brief aan de Kamer gestuurd.[1]

De brief staat geagendeerd voor het te zijner tijd te houden commissiedebat Jeugdbeleid.

Daarnaast is een Dertigledendebat over asbest in speelzand voor kinderen opgenomen in het overzicht van plenaire debatten op het terrein van VWS.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
Er is veel media-aandacht voor dit incident, alhoewel na openbaarmaking van de resultaten er nauwelijks nog over wordt bericht. Met name ouders met jonge kinderen en kinderdagverblijven hebben behoefte aan duidelijkheid. Hierover is onder andere contact met het ministerie van SZW. Het RIVM concludeert dat de kans op gezondheidseffecten voor kinderen die met speelzand spelen erg klein is. Dit geldt ook voor werknemers van basisscholen en kinderopvangcentra die in hun werk met speelzand in aanraking komen.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld
N.v.t.

[1] https://open.overheid.nl/documenten/cb18838d-09d8-495f-9ef4-ec55ccc924ca/file

d. Gevolgen administratieve lasten
N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties
N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid
N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
De antwoorden zijn afgestemd met de NVWA. Er is meegelezen door SZW en IenW.

h. Toezeggingen
N.v.t.

i. Fraudetoets
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.